

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 76/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome T., P., zastúpeného advokátom JUDr. I. G., P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 155/2007 a jeho rozsudkom zo 6. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome T. P. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2007 doručená sťažnosť Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom T., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. I. G., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 155/2007 a jeho rozsudkom zo 6. septembra 2007.

Sťažovateľ bol odporcom v konaní vedenom Okresným súdom Prievidza (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 232/2000 o zaplatenie 69 112 Sk s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia vzniknutého prijatím plnenia z neplatnej nájomnej zmluvy. Predmetom nájomnej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom B. B. a sťažovateľom bolo užívanie nebytového priestoru, ktorý bol prevedený do podielového spoluvlastníctva jednotlivých členov sťažovateľa ako spoločné zariadenie bytového domu. Navrhovateľ v súdnom konaní tvrdil, že vlastníkom prenajatého priestoru nie sú vlastníci jednotlivých bytov, ale niekto iný, a preto je nájomná zmluva uzavretá so sťažovateľom neplatná. Sťažovateľ s týmto názorom nesúhlasí a tvrdí, že jednotliví vlastníci bytov sú podľa platného katastrálneho stavu uznávaného aj bývalým vlastníkom – Mestom P., vlastníkmi aj tohto nebytového priestoru, a preto mal právo prenechať navrhovateľovi užívanie nebytového priestoru nájomnou zmluvou. Aj keby vlastníci bytov neboli vlastníkmi predmetného nebytového priestoru, bol sťažovateľ jeho oprávneným prenajímateľom so súhlasom iného vlastníka – Mesta P., ktorý je tiež členom sťažovateľa.

Okresný súd rozsudkom z 29. marca 2007 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 67 634,90 Sk s úrokom z omeškania a trovy konania a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Krajský súd rozsudkom zo 6. septembra 2007 tento rozsudok potvrdil.

Sťažovateľ namieta, že v konaní neboli vypočítaní vlastníci bytov a spoluvlastníci nebytových priestorov, neboli vykonané navrhnuté dôkazy, ktoré boli dôležité na rozhodnutie o veci, krajský súd sa nevyjadril k podstatným skutkovým a právnym otázkam, neodpovedal na podstatné body odvolania a jeho rozhodnutie neobsahuje relevantné odôvodnenie, a preto je toto rozhodnutie arbitrárne. Od ústavného súdu žiada, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na nové konanie, pretože týmto rozhodnutím krajský súd porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prerokovania.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný vo svojej judikatúre opakovane vyslovil, že nie je mimoriadnou opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov, a preto v zásade nie je oprávnený

hodnotiť ich názory, ku ktorým dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov. Skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom preskúmania ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s hodnotením dôkazov a právnymi závermi okresného súdu a krajského súdu. Rozsudku krajského súdu vytýka nielen jeho vecnú nesprávnosť, ale aj nedostatočné odôvodnenie.

Z rozsudku okresného súdu vyplýva, že okresný súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predmetné nebytové priestory, v ktorých mal navrhovateľ zriadenú predajňu, boli k 30. júnu 1997 prevedené zmluvami o prevode vlastníctva bytov ako spoločné zariadenie bytového domu do podielového spoluvlastníctva vlastníkov bytov v bytovom dome č. súp. II 146, v ktorom sa predajňa nachádzala. Sťažovateľ následne uzavrel s navrhovateľom nájomnú zmluvu na dobu určitú a neskôr na dobu neurčitú, na základe ktorej navrhovateľ zaplatil za užívanie nebytového priestoru nájomné a úhradu za poskytované služby celkovo 69 112 Sk. Ako predbežnú otázku okresný súd riešil, či došlo k platnému prevodu vlastníctva tohto nebytového priestoru na vlastníkov bytov. Rozhodujúce na vyriešenie tejto otázky bolo zistiť, či nebytový priestor vznikol zo spoločných zariadení bytového domu, pretože ako tvrdil sťažovateľ s poukazom na § 16 ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom ku dňu prevodu vlastníctva bytov v tom prípade nebytový priestor prešiel do podielového spoluvlastníctva vlastníkov bytov. Okresný súd z listinných dôkazov, a to hlavne z rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia z 29. júna 1992 o povolení zmeny užívania nebytových priestorov, považoval za preukázané, že predmetný priestor bol pôvodne CO kryt a uvedeným rozhodnutím bol zmenený účel stavby na predajňu domácej potreby (pre okresný súd je toto rozhodnutie záväzné). Sťažovateľ nepreukázal ďalšiu zmenu stavebného určenia. Pôvodný CO kryt nemal povahu spoločného zariadenia domu, hoci ho tak nájomníci bytov mohli fakticky užívať, ale bez právoplatnej zmeny stavebného určenia. Na základe toho okresný súd dospel k záveru, že predmetný nebytový priestor nebol súčasťou spoločných zariadení alebo spoločných častí bytového

domu, a preto bol do podielového spoluvlastníctva vlastníkov bytov prevedený v rozpore so zákonom, čoho následkom je absolútna neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Následne nemôže byť platná ani nájomná zmluva uzavretá medzi navrhovateľom a sťažovateľom, a teda prijatím plnenia z tejto zmluvy došlo na strane sťažovateľa k bezdôvodnému obohateniu.

Sťažovateľ namieta, že v konaní neboli vykonané dôležité dôkazy, v sťažnosti však neuviedol, ktoré dôkazy navrhol a neboli vykonané. Po preštudovaní priloženého odvolania sa ústavný súd stotožňuje s názorom krajského súdu, že ani z odvolania sťažovateľa nevyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom navrhoval na preukázanie právne významnej skutočnosti dôkazy, ktoré okresný súd nevykonal. Ústavný súd nemá právomoc zaoberať sa takými prípadnými porušeniami základných práv, ktoré adresne sťažovateľ mohol a napriek tomu nenamietal už v odvolacom konaní, t. j. v konaní pred všeobecnými súdmi.

Krajský súd nesúhlasil ani s názorom sťažovateľa, že došlo k procesnému pochybeniu, keď okresný súd nevypočul účastníkov zmluvy o prevode predmetného nebytového priestoru, a uviedol, že okresný súd otázku platnosti tejto zmluvy správne riešil ako predbežnú otázku a vo výroku rozsudku neurčil neplatnosť tohto právneho úkonu, a preto nemôže byť podkladom pre katastrálny úrad na vykonanie zápisu na liste vlastníctva. Jednotliví vlastníci bytov neboli účastníkmi ani vedľajšími účastníkmi namietaného konania, a preto ani ústavný súd nepovažuje túto námietku za opodstatnenú a relevantnú na posúdenie namietaného porušenia základného práva sťažovateľa, ktorý je právnym subjektom odlišným od účastníkov zmluvy o prevode vlastníctva bytov.

Sťažovateľ ďalej rozsudku krajského súdu vytýka absenciu relevantného odôvodnenia. Podľa názoru ústavného súdu sa však krajský súd dostatočne vysporiadal so všetkými relevantnými otázkami namietanými sťažovateľom potrebnými na posúdenie merita veci, t. j. preskúmaním, či okresný súd správne posúdil charakter nebytového priestoru, ktorý bol predmetom nájomnej zmluvy, posúdením platnosti prevodu tohto

nebytového priestoru na vlastníkov bytov a následne platnosti nájomnej zmluvy, a to aj z hľadiska námietky sťažovateľa o oprávnenej držbe tohto priestoru.

Ústavný súd po posúdení námietok sťažovateľa dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu (posudzované v súvislosti s rozsudkom okresného súdu) nie je poznačené nedostatkami tvrdenými sťažovateľom, ktoré by znamenali porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu neznamená ani právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (m. m. IV. ÚS 340/04, IV. ÚS 184/05), a preto ústavný súd sťažnosť odmietol na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2008